

NYT FRA FRØSLEVLEJREN

Foreningen Frøslevlejrens Venner - marts 2017 – nr. 100

Protector Hans Kongelige Højhed Prins Henrik

Udgivet i samarbejde med D.s.i. Frøslevlejren

I dette nummer	side
Nyt fra D.s.i. Frøslevlejren	3
Ny i D.s.i	5
Omkomne grænsegendarmer 1944 - 1945 mindes	6
4. Maj i Frøslevlejren (indstik)	
- Dagsorden, generalforsamling	
- Program, Mindehøjtidelighed	
Fælles åbningstider i Frøslevlejren	13
FN Museets 25-års jubilæum den 2. maj 2017	14
Orientering fra Amnesty International	16
Orientering fra Alex Binneballes Fond	17
Café Antons	17
Aktiviteter i Frøslevlejren	18
Adresser, Frøslevlejren	23

Forsiden

Gendarmmuren i Frøslevlejren

Forord

I samarbejde med D.s.i. Frøslevlejren, museer, institutioner og udstillinger i Frøslevlejren er det også i 2017 blevet muligt at udgive "Nyt fra Frøslevlejren". Ved at samle informationer (se det fire siders indstik, midtersiderne) vedrørende 4. maj arrangementet i Frøslevlejren samt indkaldelse til den årlige, ordinære generalforsamling samme dag kan der ydes en fælles indsats for Frøslevlejrens kulturelle værdi, også set i lyset af visions- og udviklingsplanen for Frøslevlejren.

Foreningens årsberetning 2016 fremgår af Frihedsmuseets Venners Årskrift, der blev udsendt til samtlige medlemmer den 9. februar i år. Foreningen Frøslevlejrens Venners bestyrelse ser frem til en fortsat god dialog og godt samarbejde med alle i og omkring Frøslevlejren samt ikke mindst med foreningens medlemmer, der udover dette tidsskrift vil blive holdt orienteret via de udsendte "Orienteringer" samt foreningens hjemmeside:

www.froeslevlejrensvenner.dk

Tak til alle, der har bistået støttet bestyrelsen med informationer, artikler samt donationer.

På gensyn den 4. maj -
med venlig hilsen

Bestyrelsen for Frøslevlejrens Venner

Nyt fra D.s.i. Frøslevlejren

af borgmester Thomas Andresen, formand for D.s.i. Frøslevlejren

Kære læsere af Nyt fra Frøslevlejren

Visions- og udviklingsplan skal forstærke autenticiteten i Frøslevlejren

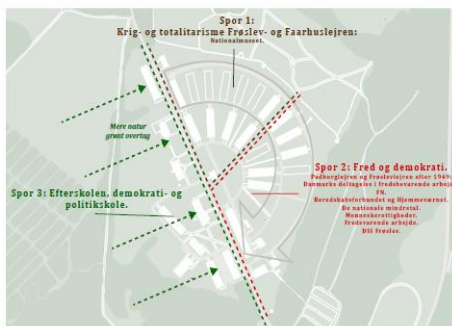
Det er mig en stor glæde, at kunne orientere læserne af Nyt fra Frøslevlejrens jubilæumsblad nummer 100 om visions- og udviklingsplanen for Frøslevlejren. En projektgruppe nedsat af Nationalmuseet og Bestyrelsen for D. s. i. Frøslevlejren har udarbejdet et oplæg til, hvordan fremtiden for Frøslevlejren, kan udvikles og styrke det nationale mindesmærke som lærings- og turistdestination.

Visionen bag oplægget til et skitseforslag er, at der igennem en ambitiøs opgradering af det fysiske miljø, kan dannes baggrund for udviklin-

gen af en helstøbt oplevelse, når man som gæst besøgte lejren.

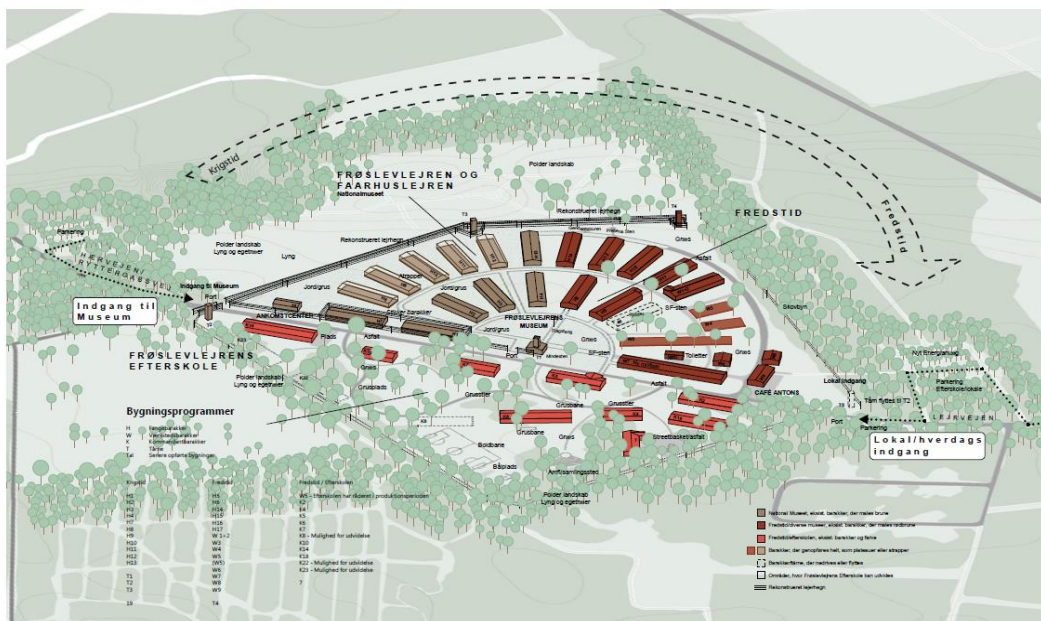
Visions- og udviklingsplan er blevet til i samarbejde mellem arkitekt Kristine Jensens Tegnestue i Aarhus, Nationalmuseet og Aabenraa Kommune. Lejrens brugere og bestyrelsen for D.s.i. Frøslevlejren blev i oktober 2016 præsenteret for forslaget.

Det stærke greb i skitseforslaget er, at man samler alt omkring krigstid i den nordvestlige del af Frøslevlejren, mens fredstid og formidlingsdelen bliver repræsenteret i den nordøstlige og sydlige del af lejren.

et vigtigt stykke Danmarkshistorie til danske og udenlandske gæster i så autentiske rammer som muligt. Samtidig ønsker bestyrelsen også, at der i Frøslevlejren bliver plads til, at andre fortællinger om fred, sameksistens, samarbejder på tværs af landegrænser, mindrets rettigheder, kulturudveksling og lignende kan udvikle sig.

Helt overordnet står Frøslevlejren over for en række udfordringer bl.a. i forhold til at udleje ledige barakker og energirenovering, hvis der skal bevares en fornuftig drift af den eksisterende lejr. Derfor ønskes der etableret en udviklingsorganisation, der som noget af det første får til opgave at sænke varmeudgifterne og skabe en sammenhængende formidling af de mange udstillinger.

Den del af Frøslevlejren, hvor fangerne sad indespærret, bliver trukket mere frem i forhold til formidlingen af fangelejren. Det giver også bedre mulighed for, at andre udstil-

lere og efterskolen mere uforstyrret vil kunne formidle aktiviteter, som ikke umiddelbart relaterer sig til Frøslevlejrens oprindelige formål.

En af Frøslevlejrens største brugere er Frøslevlejrens Efterskole, som primært lejer barakkerne i den sydlige del af Frøslevlejren. Hvis skitseprojektet realiseres, får efterskolen langt større mulighed for at udvikle skolens tilbud ude såvel som inde.

Visions- og udviklingsplanen har været i høring hos brugerne.

Bestyrelsen for D.s.i. Frøslevlejren godkendte i december sidste år planen. Planen er nu, at D.s.i. Frøslevlejren i samarbejde med Aabenraa Kommune vil tage kontakt til fonde med henblik på at skabe interesse for at støtte visions- og udviklingsplanen.

Nyt bestyrelsesmedlem i D.s.i. Frøslevlejren

Det var med stor sorg, at jeg modtog meddelelsen om Tim Wulffs dødsfald i september sidste år. Tim var formand for Aabenraa Kommunes Kultur- og Fritidsudvalg og bestyrelsesmedlem i D.s.i. Frøslevlejren. Privat var han næsten nabo til Frøslevlejren og meget engageret i dens daglige virke og fremtid.

Hans Philip Tietje har afløst Tim Wulff både i bestyrelsen for D.s.i. Frøslevlejren og som formand for Kultur- og Fritidsudvalget, idet Hans Philip Tietje indtrådte i byrådet ved Tim Wulffs død.

Hans Philip Tietje er tidligere borgmester i Lundtoft Kommune og har stor erfaring i bestyrelsesarbejde.

Jeg hilser Hans Philip Tietje velkommen i bestyrelsen

Omkomne grænsegendarmere 1944-1945 mindes i Frøslevlejren

Af Finn Lautrup,

forhenværende regionschef Told- og Skatteregion Sønderborg

Hvert år 5. oktober, kl. 10.00, ved "Gendarmmuren" i Frøslevlejren mindes de grænsegendarmere, der 5. oktober 1944 blev deporteret til koncentrations- og arbejdslejre i Tyskland, og som omkom. Mindehøjtideligheden arrangeres af Dansk Told & Skatteforbund i samarbejde med Skatteministeriet (Skat).

... Tidlig morgen i Frøslevlejren 5. oktober 1944. De 282 internerede grænsegendarmere blev brutalt vækket i deres barakker af tyske kommandoråb og beordret til at stille sig på geled uden for barakkerne.

Der blev foretaget navneopråb, og 141 gendarmere var trådt frem. Det stod nu klart for alle, at de opråbte ville blive deporteret til en uvis skæbne i Tyskland.

Senere på dagen blev de 141 gendarmere kørt i busser til jernbanestationen i Harrislee lige syd for grænsen og derfra transporteret videre i kreaturvogne til koncentrationslejren Neuengamme nær Hamburg.

Med samme transport var 59 andre fanger fra Frøslevlejren. Det var såkaldte "politiske" fanger (modstandsfolk). Det samlede antal nåede

således op på 200. Tyskerne foretrak runde tal.

Deportationen fik katastrofale følger for gendarmene. På mindemuren står navnene på de 38 gendarmere, der omkom. I gruppen af de 59 modstandsfolk omkom 10.

Hvad var gået forud for denne dramatiske oktober-morgen?

Tyskernes afvæbning og internering af grænsegendarmene tog sin begyndelse 19. september 1944, og da tyskerne indstillede aktionen dagen efter, var 291 af korpsets 337 medlemmer blevet interneret i Frøslevlejren.

Efterhånden som tyskernes aktion rygtedes, lykkedes det for nogle gendarmere at "gøre sig usynlig", og det forklarer, hvorfor tyskerne ikke fik fat på alle medlemmer af korpset. Aktionen mod gendarmene var en del af en større aktion (Operation Möve), hvor også politiet skulle afvæbnes og interneres. Den almindelige opfattelse blandt de internerede gendarmere var, at de sikkert snart ville blive frigivet igen, som det var sket med hærens og flådens folk i oktober 1943. Hærens og flådens

folk var i forbindelse med besættelsesmagtens erklærede undtagelsestilstand 29. august 1943 blevet afvæbnet og interneret men frigivet igen i begyndelsen af oktober 1943 som en slags "kompensation" for tyskernes aktion mod de danske jøder natten mellem den 1. og 2. oktober 1943.

Efter interneringen var enkelte gendarmere af forskellige årsager blevet frigivet, og i slutningen af september 1944 var der 282 gendarmere tilbage i lejren ud af de oprindelige 291.

Om eftermiddagen den 1. oktober blev gendarmene kaldt til samling og efterfølgende forhør i en SS-barak. Forhørslederen var Kriminalrat Thees Burfeind (Gestapochef i Kolding) med danskeren Ib Birkedal Hansen som tolk. Det var også Burfeind, der var leder af aktionen mod gendarmene i september. Birkedal Hansen var en af de allerværste landsforrædere under besættelsen, og han var den dansker, der under besættelsen opnåede den højeste placering i Gestapo. Han blev i forbindelse med retsopgøret efter besættelsen dødsdømt og henrettet ved skydning 20. juli 1950 på et militært område i København.

Burfeind blev sendt til Danmark i september 1943. I første omgang gjorde han tjeneste i Esbjerg men blev i juni 1944 udnævnt til chef for

Gestapo i Kolding, der havde hovedkvarter på "Staldgården" ved Koldinghus.

Han blev i 1949 idømt 8 års fængsel for sine forbrydelser i Danmark, og i 1950 fik han i landsretten en til-lægsstraf, da der var fremkommet yderligere oplysninger om hans ugeringer under besættelsen. I 1953 blev han benådet og var blandt de sidste Gestapofolk, der blev udvist til Tyskland sammen med det øvrige tyske personale fra "Staldgården".

Alle gendarmere blev kort afhørt af Burfeind. De blev bl.a. spurgt, om de havde tysk familie, om alder, om soldatertjeneste, om helbred, og om de var medlem af foreningen Dansk Samfund eller andre foreninger af politisk art. Nogle havde bemærket, at Burfeind efter forhøret anbragte et blåt eller et rødt mærke ud for gendarmens navn.

Efter forhørene var de fleste gendarmere af den mening, at forhørene var ensbetydende med en snarlig hjemsendelse, men de tog gruelig fejl.

Den historiske antagelse er, at Burfeind havde fået ordre til at udpege

halvdelen af de internerede gendarmere til deportation, og det blev de 141 gendarmere, som Burfeind

ved forhørene havde givet rød markering.

Deportation fra lejren var ikke et ukendt fænomen for gendarmerne. De havde selv været vidner til, at andre grupper af internerede var blevet deporteret.

Som eksempel kan nævnes, at 288 fynske og jyske politifolk blev deporteret til koncentrationslejren Buchenwald 25. september 1944.

Gendarmerne var klar over, at deportation var af det onde, men ingen kunne forestille sig de rædsler, der var hverdag i koncentrations- og arbejdslejrene.

Det skal endvidere tilføjes, at allerede 15. september 1944 blev 2 af Grænsegendarmeriets folk, der tidligere på året var blevet arresteret og indsat i Frøslevlejren, deporteret til Neuengamme sammen med 193 andre "politiske" fanger (modstandsfolk).

Det var overgendarm J.A. Dons, der var blevet arresteret i begyndelsen af maj 1944 for at modarbejde besættelsesmagten. Han var indsat i Vestre Fængsel og blev senere overført til Frøslevlejren.

Det var desuden kaptajn Aage Malling-Jacobsen, der var blevet arresteret i forbindelse den såkaldte "Politimesteraktion" 26. maj 1944. Han

var ligeledes sigtet for at modarbejde tyskerne. Efter afhøringer i Aabenraa og på "Staldgården" i Kolding var han blevet anbragt i Horserødlejren og i august 1944 flyttet til Frøslevlejren.

Både Dons og Malling-Jacobsen kom som de sidste af korpsets folk i Neuengamme med en hjemtransport i april 1945. Dons blev overført til Frøslev 11. april 1945. Malling-Jacobsen blev overført til Sverige 13. april 1945, og han vendte hjem til Danmark i maj 1945. Begge havde fangestatus som "politiske" (modstandsfolk), og derfor fik de ikke tilladelse til at komme med de tidlige hjemtransporter i februar og marts 1945.

I slutningen af 1944 blev der fra dansk side presset på for at få frigivet danske fanger i koncentrationslejre, fængsler og tugthuse i Tyskland, heriblandt grænsegendarmerne.

Efter vanskelige forhandlinger med tyskerne i Berlin kom det første lille gennembrud i december 1944, hvor der blev opnået tilladelse til at hente 198 politifolk hjem fra Buchenwald og 5 syge gendarmere hjem fra Neuengamme til Danmark. I februar

1945 lykkedes det at få hentet yderligere 30 gendarmere hjem fra Neuengamme. I februar-marts 1945

blev presset på tyskerne yderligere forstærket ved, at Folke Bernadotte (svensk greve og vicepræsident i svensk Røde Kors) optog forhandlinger med Reichsführer-SS Heinrich Himmler i Berlin om hjemførsel af danske og norske fanger i Tyskland.

På dette tidspunkt måtte det stå klart for tyskerne, at de ville tabe krigen, og på den baggrund, var der nok på højere tysk niveau større vilighed til at bløde op i spørgsmålet om fangernes hjemførsel.

Gennembruddet i forhandlingerne kom i marts 1945, og i krigens sidste måneder lykkedes det på dansk-svensk initiativ at redde henved 17.500 fanger ud af Tyskland. Af de 17.500 var 10.000 danskere og nordmænd. Resten var af mange forskellige nationaliteter. Denne helt enestående dansk-svenske humanitære redningsaktion er bedst kendt som "den svenske Bernadotteaktion" eller "De Hvide Busser".

I midten af marts 1945 lykkedes det at opnå tilladelse til at sende en dansk transportkolonne til Tyskland og hente de sidste 70 gendarmere fra lejrene. Gendarmene blev hentet ind fra de forskellige arbejdskommandoer og samlet i Neuengamme. Transportkolonnen afgang mod Danmark 16. marts 1945 og nåede ud på aftenen frem til grænseovergangen ved Kruså.

På den danske side ventede en større menneskemængde på transporten, og gensynsglæden var selvfølgelig ubeskrivelig.

Baggrunden for interneringen af både politiet og grænsegendarmerne i september 1944 og senere deportationerne står ikke helt klart, men antagelsen er, at tyskerne var utrygge ved, at der i Danmark i form af politi og gendarmeri var en større bevæbnet styrke, der kunne spille en betydelig rolle i tilfælde af en allieret invasion i Jylland. I 1944 var krigslykken vendt for tyskerne, og de tyske styrker var presset på alle fronter. I Danmark voksede modstanden mod besættelsesmagten også markant i 1944.

En medvirkende årsag til deportationen af gendarmene kan også have været, at der i 1944 var stort behov for arbejdskraft i Tyskland til at bygge militære anlæg og udføre arbejde i rustningsindustrien. Dette understøttes af, at det især var yngre gendarmere, der blev udtaget til deportation. Begrebet "yngre" er dog i den sammenhæng relativ, da gennemsnitsalderen i korpset var høj.

Ved Korsvejen i Kruså (ned mod grænseovergangen) blev der 5. maj 1946 indviet en mindemur med navnene på de omkomne gendarmere. I forbindelse med en omlægning af Korsvejen i 1950'erne blev

muren i 1959 flyttet til et nyindrettet anlæg på den modsatte side af Korsvejen. Da muren fra tid til anden blev udsat for hærværk og på anden vis skændet, blev det i 1992 besluttet at flytte muren til Frøslevlejren. Mindemuren blev fysisk flyttet i 1993 og genindviet 4. maj 1993 med deltagelse og taler af bl.a. daværende formand for Dansk Told & Skatteforbund, Palle Castbak, og daværende regionschef Martin P. Friemand fra Told- og Skatteregion Sønderborg.

Flytningen kostede godt 37.000 kr. og blev finansieret af Dansk Told & Skatteforbund og daværende Sønderjyllands Amt.

Selv om der nu er gået mere end 70 år siden de tragiske begivenheder fandt sted, møder der stadig pårørende til de omkomne op, og mindehøjtideligheden 5. oktober holdes derfor også i respekt for de pårørende, der i tiden efter måtte bære tabet og savnet af deres kære.

Grænsegendarmeriets samlede tab som følge af besættelsen var meget højt. I alt 45 af korpsets folk mistede livet, heriblandt korpsets chef.

De første tab kom allerede 9. april 1940 tidligt om morgenen, hvor 3 overgendarmer blev skudt ned ved jernbaneviadukten i Padborg af tyske agenter klædt i civil.

Korpsets chef, oberst Svend Bartholin Paludan-Müller, blev 26. maj 1944 dræbt i ildkamp med tysk politi og militær, der tidligt om morgenen var kommet til hans tjenestebolig ved Gråsten Slot for at arrestere ham.

Af de 141 deporterede gendarmere kom 105 hjem i live med hjemtransporterne i december 1944, februar 1945 og sluttelig i marts 1945. Inden befrielsen døde 2 af de 105.

I lejrene omkom 36, heraf 27 inden udgangen af 1944. Det første dødsfald indtraf allerede 1. november. Fra nytår og frem til og med 4. marts 1945 omkom yderligere 9.

Efter befrielsen døde 3 af de hjemkomne gendarmere som følge af de lidelser, de havde pådraget sig under opholdet i lejrene. Den direkte følge af deportationen 5. oktober 1944 blev således, at 41 gendarmere mistede livet.

Dertil kommer, at de overlevende var invalideret på både sjæl og legeme resten af deres liv efter opholdet i lejrene. Mange af dem var ikke i stand til at genoptage tjenesten. Mange måtte også på skånetjeneste.

Det skal heller ikke undlades at nævnes, at både dødsfaldene og invalideringen af de overlevende fik meget alvorlige konsekvenser for de berørte familier. Det nærliggende spørgsmål er selvfølgelig, hvorfor der ikke står 41 navne på mindemuren. Her tænkes på de 3 gendarmere, der døde efter befrielsen. Efter befrielsen var der et stort behov for at ære og mindes de faldne, og landet over blev der rejst monumenter. Noget kunne tyde på, at det har været national praksis, at der på mo-

numenterne kun stod navnene på de, der faldt i besættelsestiden 9. april 1940 – 5. maj 1945. Det kan være forklaringen på, at navnene på de 3 gendarmere, der døde efter befrielsen, ikke står på mindemuren. Men det står fast, at de 3 gendarmere blev ofre som følge af deportationen i 1944, og det er også grunden til, at de i denne artikel er talt med til Grænsegendarmeriets samlede tabstal på 45. Ved mindehøjtideligheden 5. oktober mindes også den unge modstandsmand, toldassistent Knud

Henrik Nicolai Vindel, der var tjenestegørende ved toldstedet i Gråsten. Grænsegendarmeriet havde sit hovedkontor i Gråsten, og på havnen i Gråsten gjorde både toldere og genet ned af engelske fly. Knud Vindel blev arresteret af Gestapo 6. juni 1944, da han var på vej til roklubben i Gråsten med våben og sprængstof. Resten af hans gruppe blev også taget af tyskerne. Efter afhøring på "Staldgården" i Kolding blev han anbragt i Horserødlejren og 13. august 1944 sendt til den nybyggede Frøslevlejr, hvorfra han sammen med 194 andre fanger, heriblandt førnævnte Dons og Malling-Jacobsen, blev deporteret til Neuengamme 15. september 1944. Efter tysk opgivelse døde Knud Vindel af dysenteri 6. december 1944 i Neuengamme kun 24 år gammel. Grænsegendarmeriet og Toldvæsenet var de enheder, der dengang arbejdede tæt sammen om bevogtnings- og kontrolopgaverne ved grænsen og i havnene. Derfor er det naturligt også at mindes toldassistent Knud Vindel, der led samme skæbne som de omkomne gendarmer.

darmer tjeneste. Knud Vindel var leder af en modstandsgruppe i Gråsten, der som sin primære opgave havde at modtage og opbevare våben og sprængstoffer, der blev kast

Denne artikels forfatter mener, at historien om Grænsegendarmeriets skæbne og tab under besættelsen ofte er glemt i den litteratur, der er skrevet og fortsat skrives om besættelsen. Det er derfor vigtigt at bevare mindet og fortællingen om de tragiske hændelser, der overgik Grænsegendarmeriet i 1940-1945. De mindehøjtideligheder, der hvert år finder sted 9. april ved jernbaneviadukten i Padborg, 26. maj ved slottet i Gråsten og 5. oktober i Frøslevlejr, er med til at vedholde mindet og fortællingen om grænsegendarmernes skæbne under besættelsen. I artiklen er den enestående dansk-svenske redningsaktion, der blev iværksat i 1944-1945 for at hente fanger hjem fra Tyskland, kort omtalt. Det kan varmt anbefales at læse bogen "De Hvide Busser 1941-45" af Hans Sode-Madsen (2. reviderede og udvidede udgave 2015).

Farverne i dette nummer af

Nyt fra Frøslevlejr nr. 100

er sponsoreret af

toptrykgrafisk

4. MAJ

An illustration of two lit candles. The candle on the left is shorter and has a flame. The candle on the right is taller and also has a flame. The candles are positioned behind the letters 'MAJ' in the title.

i

Frøslevlejren

2017

Generalforsamling i Frøslevlejrens Venner

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling, onsdag den 4. maj 2017, kl. 1600 i foreningslokalerne i Barak K7 i Frøslevlejren. *Inden mødet er der fra kl. 1500 mulighed for at få kaffe og kage (foreningen er vært).*

OBS! Kl. 15.40 lægges blomster ved Prebens sten.

Dagsorden ifølge vedtægternes § 7

1. Valg af dirigent
2. Aflæggelse af beretning for det forløbne år
3. Forelæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
4. Bestyrelsens forslag til foreningens aktiviteter for det kommende år
5. Indkomne forslag og eventuelle forslag til vedtægter, ændringer
6. Fastsættelse af kontingent for det kommende år
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleant
På valg er:
Jens Boddum, Frøslev (modtager ikke genvalg)
Henning Skjoldager, Lemvig (modtager ikke genvalg)
H.A.J. Larsen, Bredebro (modtager genvalg) samt
Valg af suppleant (nuværende er Oluf Jessen, Padborg)
Valg af statsautoriseret revisor (nuværende er Sønderjysk Revision, Padborg)
8. Eventuelt

Forslag skal være formanden i hænde senest onsdag den 27. april 2017. Såfremt medlemskontingent er indbetalt senere end 28. april 2017 bedes dokumentation for indbetalingen medbragt.

Bestyrelsen

Der indbydes hermed til deltagelse ved

**mindehøjtideligheden
den 4. maj om
aftenen
i
Frøslevlejren.**

PROGRAM

- Kl. 20.00 Koncert ved Hovedtårnet midt i Frøslevlejren ved Padborg Jernbaneorkester.
- Kl. 20.15 Formanden for D.s.i. Frøslevlejren, borgmester Thomas Andresen, byder velkommen.
- Kl. 20.25 Der lægges blomster og kranse ved mindestenen omgivet af faner og fakler, hvorefter der blæses "Last Post".

Kl. 20.34 Frihedsbudskabet fra BBC den 4. maj
1945 lyder over højtalere ud over lejren.
Dannebrog hejses og vi synger: "Altid
frejdig, når du går".

Kl. 20.40 Der afholdes mindeandagt.
Vi synger: "En lærke letted".

Kl. 20.50 Kaffebord og fællessang i W7 under ledelse af Frøslevlejrens Efterskole.
Pris 50,00 kr.

Alle i Frøslevlejren anmodes om at tænde lys i vinduerne.
Fanebærere og blomster bærere bedes møde ved tårnet kl. 19.45

Alle er velkomne

*Den selvejende institution Frøslevlejren
ved Stine Ellesgaard 73 76 71 84*

Fælles åbningstider i Frøslevlejren

fra mødet om fælles åbningstider den 15. september 2016, kl. 1100 i Frøslevlejren af H.A.J. Larsen

I mødet deltog:

Per Ammitsbøl Rasmussen(FN museet), Jens Peter Rasmussen (Hjemmeværnsmuseet), Mariann Bille(Amnesty) og H.A.J. Larsen(Barak H1, Redningsberedskabet).

På mødet drøftedes muligheden for at anvende fælles åbningstider i de respektive museer og udstillinger fra og med sæson 2017.

Der var enighed om følgende:

De fire oven for nævnte museer og udstillinger åbner lørdag før palmesøndag, dog senest 1. april og lukker med udgangen af den sidste hele uge, der indeholder 31. oktober.

Dette medfører følgende åbningstid i 2017:

Lørdag den 1. april - lørdag den 4. november.

Herudover aftales det, at man som et forsøg vil holde åbent med "lav bemanning" i skolernes vinterferie i uge 7, der i 2017 går fra den 13. til den 19. februar. (Amnesty har senere meddelt at de ikke er i stand til at holde åbent i uge 7/2017)

Den daglige åbningstid fastholdes som hidtil fra kl. 0900 til 1700 i åbningsperioden.

Denne aftale afskærer ikke for situationsbetinget, nødvendig individuel fleksibilitet.

Der blev orienteret om denne beslutning på det efterfølgende brugermøde med D.s.i. Frøslevlejren, hvor der samtidig blev opfordret til at styrke informationerne på hjemmesiden www.frøslevlejren.dk, samt at hjemmesiden får en mere fremtrædende plads på "søgesiderne".

Find et nyt medlem til foreningen
Frøslevlejrens Venner
Det koster kun 125 kroner om året

FN Museets 25-års jubilæums event-dag den 2. maj 2017

Program:

Kl. 09.00 Eventdagen åbner

Kl. 10.30 Tattoo v/Søværnets Tamburkorps på plænen

Kl. 11.30 Koncert ved Slesvigske Musikkorps foran FN Museet

Kl. 12.00 H.K.H. Prins Joachim besøger FN Museet (begrænset adgang)

Kl. 12.30 Søværnets Tamburkorps spiller foran K18
Kl. 13.00 Reception for indbudte (barak K18)
Kl. 14.30 Koncert ved Slesvigske Musikkorps
Kl. 17.00 Eventdagen lukker

Oplev F16 stadig display, Check Point One informations bus om aktuelle internationale missioner, besøg køretøjerne og soldaterne fra Balkan tiden i 1992 til nu, hør god musik af både musikkorps og tamburkorps, samt besøg de øvrige museer i lejren.

Amnesty International i Frøslevlejren

-har i sæson 2017 en spændende udstilling om, hvordan menneskerettighederne mange steder i verden er alvorligt i klemme og om, hvordan enhver kan være med til at gøre en forskel.

Menneskerettighederne, som de er fastholdt i konventionen vises dels gennem vores faste plakatudstilling, dels gennem en collage bestående af 30 billeder. Kunstnere af forskellig nationalitet har givet deres bud på hvordan konventionens artikler kan fortolkes.

Vi udstiller flere eksempler på, hvordan kunsten og kunstnere støtter arbejdet for menneskerettigheder og medvirker til at få sat fokus på nogle af overtrædelserne. I udstillingen har vi Jens Galschiøts skulptur "Den gravide teenager" og "Et råb om retfærdighed" (en række

kobbermasker). Gennem årene har kunstnere udarbejdet plakater, der bruges som blikfang for bl.a. Amnesty - vi viser nogle af dem.

Amnesty Internationals største kampagne drejer sig om flygtninge. Her i Amnesty Frøslev sætter vi særlig fokus på flygtningenes forhold i nærrområderne, kvinder på flugt og kvoteflygtningene.

Vi har information om andre Amnesty emner - tortur, dødsstraf, samvittighedsfanger, diskrimination. Nye kampagner, der bliver aktuelle i løbet af sæsonen tages op.

Det er nemt at gøre en forskel -vore gæster bliver opfordret til at tilmelde sig Amnestys sms-netværket "Lifeline"

*På Frøslevudvalgets vegne
Mariann Bille*

Sidste NYT

Frøslevlejren - "Kulturelt Fyrtårn" de næste fire år

Alex Binneballes Fond

Alex Binneballes Fond er stiftet den 2. september 1983. Efter godkendelse fra Civilstyrelsen indgår Frøslevlejrens Venners Fond i Alex Binneballes Fond med virkning fra 1. januar 2015.

Fondens formål er at yde støtte til deltagere i frihedskampen fra 1940 – 1945 med fortrin for tidligere fanger i Neuengammelejren og til disses nærmere pårørende.

Fonden skal desuden støtte Frøslevlejrens bevarelse og Frøslevlejrens Museum samt øvrige aktiviteter i lejren, som har rod i frihedskampen 1940- 1945.

Fonden beslutter tildeling af støtte efter ansøgning ved et fast årligt

møde i marts. Bestyrelsen har indført den praksis, at kun ansøgninger, der er bestyrelsen i hænde senest den 1. marts kan komme i betragtning.

Årets uddelinger af støtte fremgår af Årbogen fra Frihedsmuseets Venners Forlag, som er udsendt til medlemmerne af Foreningen Frøslevlejrens Venner.

Alex Binneballes Fonds bestyrelse pr. 23. marts 2017:

Formand: Herle Lorenzen Nielsen
Næstformand: Leif Hommel Nielsen
Kasserer: Bent Hjortdal
Sekretær: Esben Kaagaard
Revisor: Christian Giørtz, Sønderjyllands Revisionskontor A/S

Cafe Antons i Barak W9

Café Antons tilbyder alt fra friskbrygget kaffe, lækre kager, sandwichs, frokostbræt, økologiske safter, sodavand, is og meget mere! Nyd den hyggelige stemning i **Antons** stue!

Plads til mange gæster!

Hos **Antons** har vi plads til mange. Vi har **Antons** hyggelige stue med plads til cirka 16 personer, og derudover har vi også en hyggelig sal med plads til cirka 80 personer.

Her tilbyder vi alt fra kaffebuffet til 3-retters menuer. Har du selskabet, så kan vi klare resten. Vi tilrettelægger efter netop dit ønske.

Kontakt:

Cafe Antons

Lejrvejen 77

DK-6330 Padborg

Telefon: 29 82 94 54

E-post: Cafeantons@gmail.com

Aktiviteter i Frøslevlejren

Frøslevlejrens Museum

Barak H4, H6 og Hovedvagtårnet

Åbent alle hverdage undtagen mandag kl. 9-16, lørdage, søn- og helligdage kl. 10-17.

Fra den 18/6 til 10/8 hver dag kl. 10-17, december og januar lukket.

Entre:

Dagsbillet voksen DKK 50
1 barn + 1 voksen DKK 40
Barn under 18 år er gratis

Årskort + 1 ledsager DKK 125
Partoutkort + 1 ledsager DKK 395*

*Gælder til Nationalmuseet, Frilandsmuseet, Tøjhusmuseet, Kommandørgården, Musikmuseet, Brede Værk, Frøslevlejrens Museum og Hangar 46

Museets permanente udstilling om Frøslevlejren 1944-1945 er indret-

tet i den tidligere fangebarak H4 og i lejrens tidligere hovedvagtårn.

En del af rummene fremtræder som de så ud i 1944-1945, mens der i andre er indrettet udstillinger om lejrens historie, herunder deportationerne til koncentrationslejre.

Gennem de bevarede barakker får man et godt indtryk af lejren som den var dengang.

I Barak H6 er der en permanent udstilling om tiden fra maj 1945 til efteråret 1949, hvor lejren, under navnet Fårhuslejren, var internerings- og straffelejre under retsopgøret efter den 2. verdenskrig.

Museumsleder:

*Henrik Skov Kristensen,
tlf.: 74 67 65 57,
fax 74 67 60 77.*

Veteranstøtten - Camp Frøslev

Barak H15 og H16

Veteranstøtten blev oprettet i 2001, under navnet Kammeratstøtteordningen. Camp Frøslev er etableret for at understøtte det arbejde, Veteranstøtten udfører for at hjælpe veteraner og deres pårørende, der har udfordringer som følge af veteranens udsendelse i en international mission.

Organisationer med relation til totalforsvaret kan, i det omfang Camp Frøslev er ledigt, låne plads til arrangementer som ligeledes har til formål at fremme kammeratskab og udvikle støttende netværk for veteranerne. Der er i alt plads til 45 overnattende, – overvejende i enkeltværelser m. bad. Der kan arrangeres ekstra pladser ved opredninger.

Camp Frøslevs faciliteter kan lånes mod at låneren betaler til de med

driften forbundne omkostninger til vand, varme, el m.v.

- Prisen er kr. 100,- pr. person pr. overnatning.
- **Veteraner der er i besiddelse af Veterankortet, får 50% rabat pr. overnatning når de arrangerer møder og træf i Camp Frøslev.**
- Sengelinned og håndklæder kan lejes for kr. 50.-. **(Ingen rabat)**
- Opholdsstue og tekøkken er fælles for alle.

Yderligere information om Camp Frøslev kan fås ved henvendelse til Camp Frøslevs daglige leder, Ole Stokholm Pedersen – e-post: campfroeslev@80608030.dk eller tlf.: 20 62 67 94. Hjemmeside: www.veteranstøtten.dk

Barak H1 - Redningsberedskabet

Beredskabsforbundets informations- og udstillingsbarak

Udstillingen viser redningsberedskabets indsats og arbejde (CB, CBU, CF, Brandvæsen, Falck, Politi, Civilforsvars-Forbund, DKB (Danske Kvinders Beredskab) og det nu-

værende Redningsberedskab mv.) opdelt i perioden før 1929 og derefter i 10-års perioder frem til i dag – **en vandring gennem Redningsberedskabets historie**

Udstillingen indeholder oplysninger og illustrationer samt materiel fra alle perioder for at vise beredskabs arbejde og udvikling i Danmark samt det arbejde beredskabet samtidig har deltaget i uden for Danmark.

Informationerne understøttes med illustrationer af samtidige begivenheder i samfundet såvel nationalt som internationalt.

Endvidere vises som temaerne: Ty-ske flygtninge i Danmark 1945-1949 samt Danske Kvinders Beredskabs historie.

Åbent hver dag kl. 9 - 17 i perioden 1. april - 4. november 2017.

Fri entre

Kaffe, te og is kan købes hos kusterne.

Barak H1 - kusterne, tlf.: 74 67 68 87 (1. april - 4. november)

Formand for bestyrelsen bag Barak H1 er H. A. J. Larsen, tlf.: 51 51 52 84

e-post: h1@bbsyd.dk

Overnatning i Frøslevlejren

Barak H1 rummer også en kursusafdeling med 20 gode senge fordelt på 4 værelser, gode køkken- og badefaciliteter og et møde/selskabslokale til 40 personer. Her er der mulighed for personer med tilknytning til Redningsberedskabet samt H1 (Barakens Venner) at leje i kortere eller længere tid til en pris af kr. 100,00 pr. seng pr. nat og kr. 300,00 for mødelokalet pr. døgn ekskl. el.

Henvendelse: Laila Sølvhøj, tlf.: 20 10 41 19.

e-post: la.pe@mail.dk

Hjemmeværnsmuseet - Barak H2

Hjemmeværnsmuseet i barak H2 og Den Danske Brigade i barak H3, der er gratis adgang.

Hjemmeværnets Historiske Udstilling er landsdækkende og viser: Hjemmeværnets baggrund, tilblivelse, udvikling samt nutidige opgaver, hvilke omfatter søredning, luftovervågning til støtte for eftersøgningsopgaver og endelig eftersøgningsopgaver og endelig eftersøgningsopgaver efterlyste personer.

En nyere udstilling beskriver Hjemmeværnets deltagelse i løsning af opgaver i udlandet. Tidsmæssigt dækkes perioden fra 2. verdenskrig til nutiden.

Brigadesamlingen, der omhandler Den Danske Brigade DANFORCE, hvis ca. 5.000 frivillige blev opstillet og uddannet i Sverige 1943-45. Brigaden returnerede til Danmark 5. maj 1945 og løste derefter en lang

række bevogtningsopgaver, bl.a. ved den dansk-tyske grænse.

*Åbent 1. april til 4. november 2017.
Alle dage 9 - 17 eller efter aftale.*

Fri entre

Henvendelse: Museet tlf.: 74 67 68 38

*e-post: museeth2@gmail.com
eller til Anders Hygum Olsen, tlf.: 41 74 68 29.*

Hjemmeside:

www.hjemmevaernsmuseet.dk

Amnesty International - Barak W6

Amnesty International har menneskerettighedskonventionen som en permanent del af udstillingen i W6.

Herudover er der i 2017 temaudstillinger om flygtninge, diskrimination, overvågning, tortur og dødsstraf.

I bogcafeen er der mulighed for dels at købe bøger, dels at sidde og læse i informationsmaterialet.

Den lille butik, der er tilknyttet, byder bl.a. på en række Fairtradevarer.

Åben daglig 9 - 17 fra 1. april - 4. november.

Fri entre

Henvendelser kan rettes til:

Formand: Mariann Bille, tlf.: 0049 4622 1895 219,

e-post: billepetersen@yahoo.dk

Kasserer: Karen Petersen, tlf.: 74 65

08 96 e-post: kcp-grst@kabelmail.dk

Kustodeansvarlig: Margit Biehl Hansen tlf.: 74 67 85 05

e-post: margitbiehl@privat.dk

***Barak W6** tlf.: 74 67 61 77*

FN Museet i Frøslevlejren – Museet for Danmarks Internationale Indsats

På FN Museet i Barak 46 dokumenteres Danmarks Internationale indsats gennem et væld af fotos, tekster og effekter fra de efterhånden over 65 missioner, hvor den danske soldat har været synlig og bidraget til verdens freden, ved at gøre en

forskel. Museet viser et bredt udsnit af de ting, der omgav soldaten og andre i dagligdagen. Og de efterfølgende hjembragte - nu udstillede souvenirs, er et kært minde om den oplevelse, som det var at være udsendt i international tjeneste.

Museet er på en gang både en historisk fastholdelse af fortiden og samtidig en aktuel dokumentation af nutiden. Museet spænder lige fra udsendelsen af de første Observatører til Mellemøsten i 1948 og til de netop hjemvendte Veteraner fra Libanon, Ukraine og Mali.

Endvidere orienteres der på en permanent stand, om Den Danske Brigade I Kommandos indsats i Tyskland efter krigen. Præsentationen af de mange missioner, under-

støttes af diasshow og film fra indsatsen.

Åbningsperiode: 25. marts – 5. november 2017

Fri Entre

*Henvendelse kan rettes til:
Formand Per Amnitsbøl Rasmussen,
tlf.: 54 13 52 52, Mob.: 40 35 13 33
e-post: formand@fnmuseet.dk
Hjemmeside: www.fnmuseet.dk*

Frøslevlejrens Efterskole

Frøslevlejrens Efterskole bygger på det Grundtvig-Koldske skole-, livs-, og menneskesyn.

Skolen tilstræber at skabe et miljø, hvor eleven sammen med kammerater og medarbejdere deltager i et fællesskab og en undervisning, baseret på værdier som frihed, ansvar og hensyn til hinanden og områdets natur, kultur og historie.

Skolen har plads til 112 elever fordelt på en 8. klasse, to 9. klasser og en projektorienteret 10. klasse.

Skolen sender gerne informationsmateriale til interesserede, ligesom vi gerne byder disse på en rundvisning. Information:

*Frøslevlejrens Efterskole,
Forstander Annemette Hess,
tlf. 74 67 66 44,
e-post: post@fle-skole.dk*

ØBØ!...

*Tak til alle der har indsendt mailadresser - det sparer porto.
Har du også sendt foreningen din mailadresse?*

Adresser vedrørende Frøslevlejren

Alex Binneballes Fond

Formand: Herle Lorenzen Nielsen, Byevej 14, Ballum, 6261 Bredebro, tlf.: 30 48 65 20
e-post: herle@pc.dk

Den selvejende institution D.s.i. Frøslevlejren

Henvendelse: Kulturkonsulent Stine H. Ellesgaard, Kultur, Plan & Fritid,
Aabenraa Kommune, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa, tlf.: 73 76 71 84
e-post: shell@aabenraa.dk

Barak H1, Redningsberedskab

Formand: H.A.J. Larsen, Hovedvejen 26, Vollum, 6261 Bredebro, tlf.: 51 51 52 84
e-post: haj@vader.dk

Barak H2, Hjemmeværnsmuseet

Henvendelse: Museet tlf.: 74 67 68 38 eller Anders Hygum Olsen tlf.: 41 74 68 29
e-post: museeth2@gmail.com

Barak 46, FN-museet

Formand: Per Amnitsbøl Rasmussen, tlf.: 54 13 52 52/ 40 35 13 33
e-post: formand@fnmuseet.dk

Barak W6, Amnesty International

Formand: Mariann Bille, tlf.: 0049 4622 1895219,
e-post: billepetersen@yahoo.dk

Barak W9, Café Antons

Postadresse: Lejrvejen 77, DK-6330 Padborg, tlf.: 29 82 94 54
e-post: cafeantons@gmail.com

Veteranstøtten - Camp Frøslev

Daglig leder: Ole Stokholm Pedersen – eller tlf.: 20 62 67 94
e-post: campfroeslev@80608030.dk

Frøslevlejrens Efterskole

Forstander: Annemette Hess, 6330 Padborg, tlf. 74 67 66 44
e-post: post@fle-skole.dk

Frøslevlejrens Museum (Nationalmuseet)

Museumsleder: Henrik Skov Kristensen, tlf.: 74 67 65 57, fax 74 67 60 77

Foreningen Frøslevlejrens Venner

Formand: H.A.J. Larsen, Hovedvejen 26, Vollum, 6261 Bredebro, tlf.: 51 51 52 84
e-post: haj@vader.dk

Udsendelsen af dette eksemplar af "Nyt fra Frøslevlejren" er sponsoreret af

FORSIKRING

Afsender:

Foreningen Frøslevlejrens Venner
v/formanden H.A.J. Larsen
Hovedvejen 26, Vollum
6261 Bredebro

CVR nr. 20 06 30 41

ISSN: 1603-9009

e-post: mail@froeslevlejrensvenner.dk

Hjemmeside: www.froeslevlejrensvenner.dk

Bankforbindelse: Sydbank A/S Reg. nr. 8065, kontonr. 1000822

Redaktion:

Frøslevlejrens Venners bestyrelse i samarbejde med
Den selvejende institution D.s.i. Frøslevlejren.

Redaktør: H.A.J. Larsen(ansv.)

Tryk:

Toptryk Grafisk - Buskmosevej 4 - 6300 Gråsten

Næste udgave af "Nyt fra Frøslevlejren" er planlagt udsendt ultimo marts 2018. Indlæg bedes sendt som vedhæftet fil i WORD (.doc - eller .docx format), husk eventuelle ændringer i åbningstider, telefonnumre m.v. Vedhæftede billeder: digitale i min. 300 dpi. Indlæg bedes sendt til H.A.J. Larsen, e-post: haj@vader.dk, inden den 20. februar 2018.